

Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
de heer R. Tieman
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Uw kenmerk

-

Ons kenmerk

CDS20260015

Datum

14 januari 2026

Doorkiesnummer

Persoonlijke gegevens

In behandeling bij

Directie

E-mail

Persoonlijke gegevens

Onderwerp: aanbieding rapportage examenafname vierde kwartaal 2025

Geachte heer Tieman,

Medio januari 2025 hebben wij aangekondigd om per 1 april 2025 de tussentijdse toets (TTT) tijdelijk, voor een periode van maximaal een jaar, niet aan te bieden. Deze maatregel is niet lichtzinnig genomen. Zowel de branche als het CBR hechten veel waarde aan deze toets vanwege de onderwijskundige kracht van dit instrument dat zich ook vertaalt in hogere slagingspercentages. Daarnaast voorziet de toets in een behoefte bij veel kandidaten om te oefenen bij het CBR.

Tegelijkertijd waren begin vorig jaar de reserveringstermijnen sinds de coronapandemie te hoog en op veel locaties niet binnen de afgesproken kpi (binnen maximaal 7 weken voor een eerste B-examen en binnen maximaal 5 weken voor een herexamen). Het doel van het tijdelijk niet aanbieden van de TTT is om de reserveringstermijnen substantieel te laten dalen zodat deze op het overgrote deel van de examenlocaties weer richting de kpi bewegen. Inmiddels hebben we ruim 8 maanden achter ons waarin we in het gehele land geen TTT's aanbieden.

Conform afspraak sturen wij u bijgaand de rapportage waarmee wij inzicht geven in de ontwikkeling van de reserveringstermijnen en de effecten van het tijdelijk niet aanbieden van de TTT. Dit betreft de rapportage over het vierde kwartaal van 2025.

Rapportage op basis van 'nieuwe' berekening

Tot begin 2025 heeft het CBR altijd dezelfde methodiek gehanteerd voor het vaststellen van de reserveringstermijn voor een praktijkexamen. Dit kwam neer op de eerste week op een bepaalde locatie dat nog minimaal 5% van de examencapaciteit beschikbaar was. Dat heeft altijd goed gewerkt omdat onder normale omstandigheden de beschikbaarheid van examencapaciteit steeds verder toeneemt naarmate de gewenste examendatum verder in de toekomst ligt. Ter illustratie: als de reserveringstermijn 5 weken bedroeg betekende dit dat in week 5 nog minimaal 5% capaciteit beschikbaar was. In week 6 was dat dan over het algemeen meer dan 5%, in week 7

nog meer, etc. Door de druk op de examencapaciteit en de wijze waarop het CBR de examencapaciteit vrijgaf ging dat in de loop van 2024 spaak lopen. Op verzoek van de Tweede Kamer heeft het CBR de wijze waarop de reserveringstermijn wordt vastgesteld en gecommuniceerd aangepast.

Vanaf medio maart 2025 wordt een nieuw berekende reserveringstermijn gehanteerd en gepubliceerd op de website van het CBR. De nieuwe methodiek stelt de reserveringstermijn vast op de eerste week dat er minimaal 4 opeenvolgende weken zijn waar nog minimaal 5% capaciteit beschikbaar is. Ter illustratie: als de reserveringstermijn 8 weken bedraagt betekent dit dat er in week 8, 9, 10 en 11 nog minimaal 5% aan examenplekken beschikbaar is. Overigens betekent dit niet dat in de weken voorafgaand aan week 8 er geen enkele plek meer is. In veel gevallen zal een rijkschool ook voor week 8 nog vrije examenplekken kunnen reserveren. Het CBR 'garandeert' daarmee min of meer dat vanaf week 8 er vrijwel altijd plek is. De nieuwe berekening ligt ook ten grondslag aan de reserveringstermijnen die in de rapportage worden genoemd.

Reserveringstermijnen vierde kwartaal: verdere daling van reserveringstermijnen resulterend in termijnen die op alle locaties onder de 6 weken liggen

In het vierde kwartaal zien we de reserveringstermijnen verder dalen. Capaciteit die niet aan TTT's wordt besteed kan ingezet worden voor (her)examens en de specialisaties. Dit heeft erin geresulteerd dat in de periode april tot en met december inmiddels 52.807 meer examens zijn afgenomen dan een jaar geleden. Daarnaast is de aanpak gecontinueerd op het beter verdelen van de capaciteit over de verschillende locaties (het detacheren van examinatoren naar examenlocaties met hogere reserveringstermijnen) waardoor de verschillen tussen de locaties nog verder zijn afgenomen. Eind december lag de maximale reserveringstermijn voor het eerste B-examen op 6 weken. De daling wordt herkend door rijsscholen en kandidaten met als gevolg dat het aantal klachten is geminimaliseerd.

Tussentijdse toetsen keren weer terug

De maatregel om de TTT tijdelijk te schrappen werpt (conform verwachting) vruchten af en de reserveringstermijnen zijn substantieel gedaald. Hierdoor werd het mogelijk om op een aantal locaties de TTT weer terug in het aanbod te nemen. Op 27 oktober 2025 is aangekondigd dat per 1 januari 2026 de TTT terugkeert in Limburg en Zeeland. Vervolgens is op 28 november 2025 aangekondigd dat ook in de provincies Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel de TTT in januari terugkeert. Ten slotte is op 8 januari 2026 gecommuniceerd dat vanaf 16 februari ook in de provincies Gelderland en Noord-Brabant weer TTT's worden afgenomen. Utrecht, Flevoland, Noord- en Zuid-Holland zijn de laatste provincies waar de toets nog niet is vrijgegeven. Het CBR verwacht dat de tussentijdse toets in deze provincies vanaf 1 april weer kan worden aangeboden.

Prognose eerste kwartaal: stabilisering reserveringstermijnen

Naar verwachting zullen de reserveringstermijnen de komende maanden stabiliseren. Het CBR verwacht in het tweede kwartaal mogelijk een lichte stijging van de termijnen op een aantal locaties als gevolg van reguliere seizoensinvloeden en het feit dat de TTT weer wordt aangeboden. Al met al zijn de vooruitzichten dusdanig dat het CBR vertrouwen heeft dat de reserveringstermijnen (op een mogelijke uitzondering na) binnen de kpi blijven en het dus verantwoord is om gefaseerd de TTT weer terug in het aanbod te nemen.

Werven en opleiden nieuwe examinatoren gaat onverminderd door

Voor het terugdringen van de reserveringstermijnen wordt sinds maart 2021 volop ingezet op overwerk, het terughalen van gepensioneerd examinatoren, maar vooral het werven en opleiden van nieuwe examinatoren. Ondanks de krappe arbeidsmarkt zijn er sinds maart 2021 met veel (financiële) inzet inmiddels 236 nieuwe examinatoren bij gekomen. Tegelijkertijd zien we een forse uitstroom door pensionering, deeltijdpensionering en het vertrek van collega's die een nieuwe baan

elders vinden. Het CBR blijft onverminderd doorgaan met het werven en opleiden van nieuwe examinatoren. Eind december kwam het totaal aantal nieuwe examinatoren die in 2025 uit de opleiding zijn gestroomd met een diploma op 51. Daarnaast zijn begin september drie nieuwe klassen met in totaal 35 examinatoren en begin oktober één nieuwe klas met 6 examinatoren in opleiding gestart.

Slagingspercentages schommelen rond de 50%

Door het tijdelijk niet aanbieden van de TTT is het relevant de slagingspercentages goed in de gaten te houden. Kandidaten die een TTT hebben gedaan laten immers substantieel hogere slagingspercentages zien. Het is dus belangrijk te monitoren of het tijdelijk niet aanbieden van de TTT te grote negatieve effecten heeft op de slagingspercentages. In december kwam het gemiddelde slagingspercentage uit op 49,7% (eind september 49,6%). In vergelijking met het slagingspercentage voor corona (50,4%) is dat een daling van 0,7 procentpunt en ligt daarmee ruim binnen de voorspelde bandbreedte van 0-2% als gevolg van het niet aanbieden van de TTT.

Sturen op kwaliteit blijft onverminderd belangrijk

Het CBR ziet het als een zorgelijke ontwikkeling dat de slagingspercentages jaar op jaar dalen. Het advies 'Van Rijles naar Rijonderwijs' van de heer Emile Roemer biedt goede aanknopingspunten voor een kwaliteitsslag. We hopen hier op korte termijn samen met het ministerie en de branche verder uitvoering aan te kunnen geven. Daarnaast blijft het CBR graag in gesprek met het ministerie over mogelijkheden voor meer ruimte in het wettelijk kader om goed presterende rijsscholen te kunnen belonen.

Mocht u naar aanleiding van de rapportage nog vragen hebben, dan zijn wij uiteraard graag bereid deze te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

drs. J.J. Huizing,
directeur bedrijfsvoering